

Jakelussa mainitut

ASETTAMISPÄÄTÖS

TEM/1280/00.04.01/2013

19.6.2013

TEM054:00/2013

TYÖRYHMÄN ASETTAMINEN VALMISTELEMAAN REMIT-ASETUksen MUKAISTEN MARKKINOIDEN VÄÄRINKÄYTTÖÄ KOSKEVIEN KIELTOJEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (Remit-asetus, N:o 1227/2011) tuli voimaan loppuvuonna 2011. Asetuksella vahvistettiin säännöt, joilla kielletään markkinoiden väärinkäyttö sähkön ja maakaasun tukkumarkkinoilla.

Asetuksen 3 artiklassa säädetään sisäpiirikauppaa koskevasta kiellosta ja 4 artiklassa velvoitteesta julkaista sisäpiiritieto. Artiklassa 5 kielletään markkinoiden manipulointi tai sen yritys. Asetus sisältää myös teonkuvaukset, joita voidaan muuttaa komission päättämällä suuntaviivoilla 6 artiklan mukaisesti.

Asetusta sovelletaan tukkutason energiatuotteiden kauppaan. Tähän kuuluu sähkön ja maakaasun toimitussopimukset, sähkön ja maakaasun siirtoon liittyvät sopimukset sekä näiden johdannaiset. Sääntöjä markkinoiden väärinkäytöstä ei sovelleta rahoitusvälineisiin, jotka kuuluvat rahoitusvälineitä ja markkinoiden väärinkäyttöä sääntelevien direktiivien soveltamisalaan.

Markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseksi markkinoita seurataan EU-tasolla. Seurantaelimenä toimii energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto ACER, joka kerää tiedot markkinaosapuolten liiketoimista tukkumarkkinoilla 7 artiklan mukaisesti. Vastuu tietojen toimittamisesta on markkinaosapuolilla. Kansallisten sääntelyviranomaisten tulee lisäksi perustaa kansalliset rekisterit markkinaosapuolista.

Artiklan 13 mukaan kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että asetuksen kieltoja ja velvoitteita sovelletaan. Lisäksi ne vastaavat mahdollisten markkinoiden väärinkäyttöepäilyjen tutkinnasta. Kansallinen sääntelyviranomainen voi käyttää valtuuksiaan joko suoraan, yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa tai saattamalla asian toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

Artiklassa säädetty tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet on rajoitettava tutkinnan tavoitteeseen. Niitä on käytettävä kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja niihin kuuluu oikeus:

- a) saada tutustua kaikkiin tarvittaviin asiakirjoihin niiden muodosta riippumatta ja saada jäljennös niistä;
- b) vaatia tietoja kaikilta asiaan liittyviltä henkilöiltä, myös niiltä, jotka eri vaiheissa osallistuvat toimeksiantojen lähettämiseen tai asianomaisten liiketoimien toteuttamiseen, sekä heidän päämiehiltään, ja tarvittaessa oikeus kutsua tällainen henkilö tai päämies kuultavaksi;

post. os. 27.6.2013

- c) tehdä tarkastuksia paikan päällä;
- d) vaatia olemassa olevia tallenteita puheluista ja tietoliikenteestä;
- e) vaatia sellaisen käytännön lopettamista, joka on ristiriidassa tämän asetuksen tai sen nojalla hyväksytyjen delegoitujen säädösten tai täytäntöönpanosäädösten kanssa;
- f) vaatia oikeusteitse omaisuuden jäädyttämistä ja/tai takavarikoimista;
- g) vaatia tuomioistuinta tai toimivaltaista viranomaista asettamaan väliaikaisen ammattitoimintakiellon.

Asetus edellyttää yhteistyötä sääntelyviranomaisten ja yhteistyöviraston välillä sekä lisäksi myös kilpailuviranomaisten, rahoitusvalvontaviranomaisten ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa.

Asetuksen 18 artiklan mukaan jäsenvaltion on säädettävä rikkomuksiin sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt. Seuraamusten on oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia. Seuraamusten on ilmennettävä rikkomuksen luonnetta, kestoja ja vakavuutta, kuluttajille aiheutettua vahinkoa sekä sisäpiiritietoon ja markkinoiden manipulointiin perustuvasta kaupankäynnistä saatavia potentiaalista hyötyä.

Asetuksen 13 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen kansallisilla sääntelyviranomaisilla on viimeistään 29. päivänä kesäkuuta 2013 tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet, jotka ovat tarpeen tehtävän hoitamiseksi.

Asetuksen 18 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava seuraamuksia koskevat säännökset komissiolle viimeistään 29. päivänä kesäkuuta 2013 sekä ilmoitettava viipymättä kaikista niihin vaikuttavista muutoksista.

Työryhmän asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan REMIT-asetuksen edellyttämiä lainsäädännön muutoksia.

Työryhmän tehtävänä on tarkastella 13 artiklan mukaisia tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksia, 18 artiklan edellyttäminä seuraamuksina sekä hallinnollisten seuraamusten että rikosoikeudellisten seuraamusten asettamisvaihtoehtoja sekä muutoin tarkistaa säädökset siten, että sujuva tiedonvaihto viranomaisten välillä kansallisesti ja kansainvälisesti on REMIT-asioissa mahdollista.

Työryhmän tulee laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi päättyy 31.10.2013.

Kokoonpano

Puheenjohtaja

ryhmäpäällikkö Antti Paananen, Energiamarkkinavirasto

Jäsenet

hallitusneuvos Arto Rajala, työ- ja elinkeinoministeriö (energiaosasto)

hallitusneuvos Johanna Lähde, työ- ja elinkeinoministeriö (työelämä- ja markkinaosasto)

lainsäädäntöneuvos Janne Häyrynen, valtiovarainministeriö

erikoistutkija Riikka Pulli, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
lakimies Pia Ovaska, Finanssivalvonta

Pysyvät asiantuntijat

johtaja Pekka Salomaa, Energiateollisuus ry
johtaja Kristiina Vuori, Gasum Oy (Suomen Kaasuyhdistys ry:n edustaja)
energiajohtaja Jouni Punnonen, Metsäteollisuus ry (Elinkeinoelämän Keskusliitto ry:n edustaja)
lakimies Johanna Palin, Finanssialan Keskusliitto ry

Sihteeristö

ylitarkastaja Johanna Juvonen, työ- ja elinkeinoministeriö
markkinavalvoja Timo Lankinen, Energiamarkkinavirasto

Oikeusministeriö ei nimeä jäsentä työryhmään.

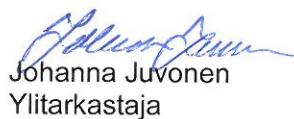
Työryhmä kuulee tarvittaessa asiantuntijoita.

Kustannukset

Työryhmän työ tehdään virkatyönä. Työryhmässä edustettuna olevat organisaatiot vastaavat edustajiensa kokouksiin osallistumisesta aiheutuvista matka- ja majoituskuluista.

Jan Vapaavuori
Elinkeinoministeri

Johanna Juvonen
Ylitarkastaja

JAKELU Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, pysyvät asiantuntijat ja sihteeristö

TIEDOKSI TEM energiaosasto
TEM työelämä- ja markkinaosasto
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Energiamarkkinavirasto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Finanssivalvonta
Energiateollisuus ry
Suomen Kaasuyhdistys ry
Elinkeinoelämän Keskusliitto ry
Finanssialan Keskusliitto ry
TEM kirjaamo